

چکیده

پارچه و البسه جین به عنوان یک کالای مستحکم و پر کاربرد بوده و امروزه در میان صنعت گران مورد توجه قرار گرفته است و در طی زمانها و دوره های مختلف روش ها و متدهای مختلفی برای تولید و بهبود کاربردی مورد مصرف قرار گرفته است.

این پارچه به دلیل مقاوم بودن آن در مقابل سایش، نسبت به بسیاری از انواع دیگر منسوجات در بین مردم طرفدار بوده است همچنین استفاده از پارچه های جین در لباس کودکان در حال رشد که دائماً در حال حرکت و جنب و جوش از سطوح مختلف می باشند، می تواند گزینه مناسبی در طراحی لباس کودکان سنین ۷ تا ۱۰ باشد.

کلیدواژه: جین، لباس کودک، شلوار



طراحی و دوخت شلوار جین با تلفیقی از پارچه های مختلف برای کودکان ۷ تا ۱۰ سال

زینب حق شناس، مریم محبوبی، فاطمه زارع هرفته

مقدمه

دنیما پارچه ایست نخی، خشن و با دوام با بافت جناقی. اولین دنیما از پارچه ابریشمی و پشمی فرانسوی بدست آمد. منشا جین از شهر جنوا در ایتالیا بوده، وقتی نیروی دریایی جنوا به شلوارهای چند منظوره ای برای ملوانان خود نیاز داشت تا آنها بتوانند هم خک و هم خیس آن را استفاده کنند. نمونه شلوار کار ساخت آمریکا، در اصل با یک پارچه نخی نازک کرم رنگ تهیه شد. با این وجود چون رنگ کرمی نمی توانست خاک و چرک یکروز کاری را بپوشاند، جین نیلی رنگ برای استفاده و پوشاندن چرک و دوده ها ناخواسته معرفی شد. اولین کارخانه ساخت پارچه جین در اواخر دهه ۱۸۰۰ بود. این کارخانه از رنگی استفاده کرد که از تخمیر کردن برگهای گیاه نیل درست شده بود. این پروسه بسیار وقت گیر بود و به نیروی کاری بسیار زیادی نیاز داشت. در سال ۱۸۹۴ شلوارهای کوتاه به رنگ ابی و لباس ها و شلوارهای کار از جنس جین به بازار عرضه شدند.

اینکه چگونه لباس کار جین امروز به یک پارچه فراگیر تبدیل شد، بوجه چه شکل پارچه های دنیما به جین تغییر نام پیدا کرد، همه و همه به زندگی تاجری به نام لووب اشرافوس مربوط می شود. از وی به عنوان پدر پارچه جین یاد می گردد. پوشاک مختلف جین طرفداران بی شماری در همه کشورهای جهان دارد و به ویژه شلوار جین از سوی ستاره های ها لیوود گرفته تا کارگرهای ساده، از پولدارترین تا فقیرترین اقشار جامعه از آن استفاده می کنند. بیشترین موارد استفاده پارچه جین در شلوار

است.

شلوار عبارتست از: جامه ای پاچه دار که از کمر تا پایین را بپوشاند، شلوار انواع واقسام متعددی دارد. طراحی شلوار جین امروزی مستلزم یک نوآوری و خلاقیت بشری است. با استفاده از یک جنسیت دیگر مانند چرم، فاستونی و غیره که در این پروژه از انواع مختلف پارچه ها استفاده شده، می توان شلوار را از سادگی در آورد. در این پروژه ابتدا در فصل اول گذری بر سیر تحول تاریخ شلوار صورت گرفت که این فصل شامل دو قسمت می باشد. و در فصل دوم به بررسی خصوصیات پارچه جین پرداخته که شامل قسمت های مختلف می باشد. فصل سوم در رابطه با روان شناسی کودکان سنین ۷-۱۰ مد نظر بوده پرداخته شد. در نهایت در بخش عملی به کار طراحی، برش، دوخت که به طور کامل توضیح داده شده است می رسیم با توجه به بررسی های انجام شده در مورد پارچه جین سعی بر آن شد تا طرحها مورد پسند کودکان قرار گیرد. تلاشمان رسیدن به طرحی، جدید و جذاب و در عین سادگی، زیبا بود.

در این پروژه با استفاده از منابع اینترنتی و کتابخانه ای سعی شده به طرحی نورسیده و در عین حال سادگی و زیبایی را نیز در نظر گرفت. با توجه به بررسی هایی که در فصل های گذشته صورت گرفت روش کار به این شکل دنبال شد که در ابتدا با شناخت جنس جین و شناخت پارچه های دیگر و شناخت روحیات و نیاز های یک کودک با توجه به سن و مقطع سنی حساس با ابزار های که در اختیار بود شروع به یک طراحی کامل از شلوار کودکان کرد و همچنین به این



دلیل از پارچه سازی استفاده شده است چون اغلب طرح ها و دوخت هایی که بر روی شلوار جین موجود در بازار استفاده شده است تکراری بوده بنابر این تصمیم گرفتیم که با ایجاد خلاقیت و نوآوری طرح های جدیدی ایجاد نماییم.

استوری برد

پس از مطالعات فصل های گذشته به یک مجموعه اطلاعات منسجم میرسیم که پایه اصلی بخش عملی در این پروژه خواهد بود که برای شروع بخش عملی ابتدا استوری برد بر اساس عکس های گزینش شده از شلوار جین به همراه مواد و متریال های دیگر درست کرده و همچنین از قطعات دیگری مانند نخ های رنگی و قیطان استفاده کرده که در ادامه تصویر استوری برد را مشاهده میکنیم.

اتود های اولیه تأیید شده

پس از اجزای استوری برد طرح های دستی و خطی آغاز شدند که در مرحله طراحی بیش از ۲۰۰ طرح زده شدند و این طرح ها بر مبنای مقطع سنی دختر و پسر با توجه به نوع پارچه سازی، رنگ و جنس لباس ها طراحی شد و این طرح ها مورد بررسی قرار گرفتند و به این نتیجه رسیدیم که در هنگام دوخت پشت شلوار ها از نظر راحتی در کودکان بهتر است کش دوزی شود و همچنین جنس این پارچه ها بر این اساس بود که در هنگام پوشش روی پوست کودک ایجاد حساسیت نکند و رنگ آنها بر اساس سن و تاثیر آن در روحیه کودکان مورد بررسی قرار گیرد و همچنین در مرحله طراحی باید به نوع استفاده از انواع برش ها در فضاهای مختلف شلوار توجه خاصی نمود و در این طراحی ها سعی شده که بیشتر از فرم های منحنی و گرد استفاده شود چون فرم های منحنی به کودک تحرک و پویایی و جنب و جوش بیشتر القاء می کند و کمتر از برش ها و فرم های تیز استفاده نمودیم چون حالت پرخاشگری و عصبانیت را به کودک القاء می کند و این برش ها بهتر است بالاتر از خط زانو و یا پایین تر باشد تا کودک در حال نشست و برخاست اذیت نشود و نکته دیگر این است که در طراحی ها سعی شد حتی الامکان از جیب استفاده شود و این به خاطر این است که کودکان جیب در لباس را دوست دارند.

۴-۳- طرح های نهایی

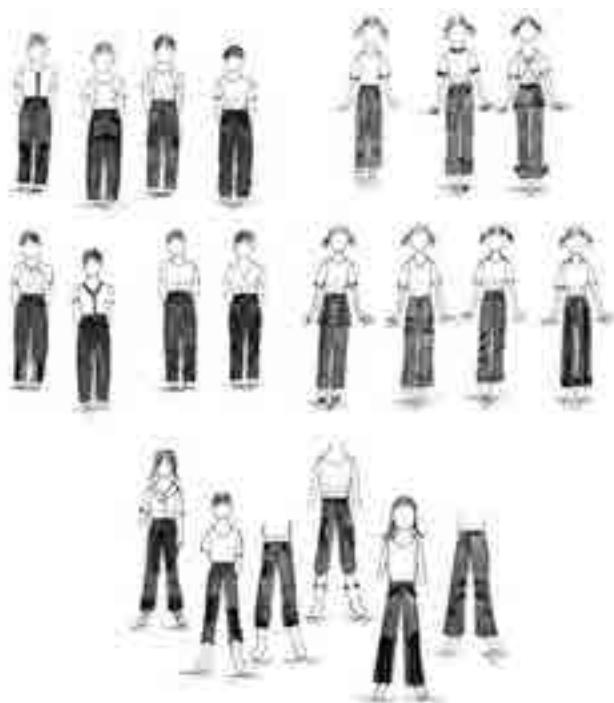
طرح (۱)

این طرح مناسب سن ۷ سال دختر می باشد و این سن شروع دوران کودکی می باشد مهمترین مشخصه این سن میل به آزادی میباشد به طور کلی دخترها در این سن بیشتر به تزیینات شلوار و زیبایی آن اهمیت می دهند زیرا می خواهند بیشتر جلب توجه کنند این سن تقریباً سنی است که تحرک بچه ها بیشتر می شود و لاغرتر می شوند در این طرح با نخ رو کار صورتی شادی استفاده شده است که نشان دهنده شاد بودن و رمانتیک می باشد برای جذابیت بیشتر از زینت با رنگ طلایی استفاده شده که نشان دهنده حرکت و جوش می باشد

در قسمت جلو از بارجه ای به رنگ سرخابی به صورت پلیسه استفاده شده و قسمت پشت بالاتنه نیز همانند جلو می باشد ز جیب روی باسن قرار دارد و همچنین از برش های منحنی در جلو و پشت لباس استفاده شده است که به وجود آورنده تحرک و پویایی کودک می باشد و این لباس در قسمت سر شانه با دکمه بسته می شود و در پایین تصویر نمونه پارچه سازی به صورت پیلی آورده شده است.



شکل ۱- استوری برد



شکل ۲- نمونه اتود های اولیه (۴)



شکل ۳- اتود رنگی تأیید شده طرح (۱)



طرح (۲)

این طرح برای سن ۸ ساله دختر و پسر طراحی شده است. در این سن جنس و برش برای این سنین از اهمیت بیشتری برخوردار است و همچنین در این سن درست دارند که خودشان را زیباتر جلوه دهند.

برش منحنی در قسمت ران تا بالای زانو قرار دارد و این برش کمی به سمت پهلو تمایل دارد و عمودی بودن این برش باعث کشیدگی قسمت تحتانی اندام کودکان می گردد. این فضا با پارچه کتان با نوارهای چرم به صورت اریب ایجاد شده و همچنین رودوزی این شلوار از نخ اکر می باشد به این دلیل ایجاد هماهنگی و تعادل بین این دو پارچه باشد. در قسمت پشت این کمر کش دوزی شده به خاطر راحتی پوشیدن آن در این سن می باشد.

این نوع پارچه سازی با چرم میشود که ابتدا چرم را به صورت نوار برش خورده و سپس به فاصله های ۵/۰ سانتی متر با دوخت زیگ زاگ بر روی پارچه وصل نموده و سپس با همان نوار چرم به صورت مغزی در قسمت برش کار شده است و به این دلیل از چرم استفاده شده است چون چرم حالت تعادل، آرامش و سکون را القا می کند. همچنین در این طرح با در نظر گرفتن فضای مناسب برای برش ها طوری طراحی شده است که برش ها در قسمت زانو نباشند زیرا کودک به هنگام تحرک اذیت می شود ما همچنین با تیره تر و یا روشن تر کردن این پارچه ها و همچنین با کم و یا زیاد کردن نوع پارچه سازی می توان آن را برای دختر و پسر استفاده نمود.



شکل ۴- اتود رنگی طرح (۲)

طرح (۳)

این طرح مناسب سن ۹ سال دختر و پسر می باشد در این طرح با استفاده از پارچه چهار خانه شروع به دوخت اسموک دوزی نموده و سعی نموده از نخ رودوزی رنگ قهوه ای استفاده شده تا هماهنگی بیشتری به کار دهد در این طرح از برش های نیم دایره استفاده شده چون این برش ها برای کودکان مناسب می باشد و در بعضی از قسمت ها از پارچه چهار خانه ساده استفاده شده تا کار از یکنواختی در آید و این لباس در سر شانه با دکمه بسته می شود و سعی نموده برش های شلوار بالاتر از خط زانو و دیگری در پایین خط زانو قرار گیرد به خاطر راحتی کودک در حال تحرک و در این طرح نیز با تیره تر و روشن تر کردن پارچه ها و کم یا زیاد کردن نوع پارچه سازی و نوع برش ها می توان هم برای دختر و هم برای پسر استفاده کرد.

دوخت اسموک دوزی (لانه زنبوری)

روش دوخت این نوع پارچه سازی به این صورت میباشد که در ابتدا پارچه را به صورت پین تاکس نموده و سپس شروع به دوخت اسموک دوزی می نمایم که در پایین شکل نمونه آن آورده شده است.



طرح (۴)

این طرح مناسب سن ۱۰ سال دختر می باشد در این طرح در پایین شلوار از جین های ریز با حریر استفاده شده و به خاطر این صورتی انتخاب شده چون حالت شاد بودن را به کودک القا میکند همچنین بر روی این شلوار دامن کلوش طراحی شده و کمر این دامن کش دوزی شده و این به خاطر این کش دوزی شده است تا کودک به راحتی بتواند از آن استفاده کند و در این شلوار از زیپ فلزی به خاطر جذاب بودن آن در لباس استفاده شده است و همچنین از قابلیت های این لباس این است که می توان آن را بدون دامن یا با دامن پوشید.



شکل ۵- اجرای نهایی طرح (۳)



شکل ۴- اتود رنگی طرح (۴)



شکل ۷- اتود رنگی طرح (۵)



شکل ۸- اجرای نهایی طرح (۶)

طرح (۵)

این طرح مناسب سن ۹ ساله دخترانه می باشد در این طرح با استفاده از پارچه قرمز استفاده شده و در روی این پارچه با استفاده از نخ دمسه به صورت شکوفه های کوچک کار شده است و در این شلوار جیب به صورت جیب نما استفاده شده است و نخ روکار آن به رنگ قرمز استفاده شده به خاطر هماهنگی در لباس و در قسمت پشت روی جیب نیز شکوفه کوچک کار شده است و سعی نموده تا برش ها به صورت منحنی استفاده شود و از پارچه قرمز استفاده شده به خاطر ایجاد هیجان در کودک می باشد و از قابلیت های این لباس این است که با کنار هم گذاشتن پاها شکل لوزی ایجاد میشود که باعث ایجاد هیجان در کودک می شود.

طرح شماره (۶)

این طرح مناسب سن ۸ سال دختر و پسر می باشد و در این طرح از پارچه کبریتی نارنجی به حالت پارچه سازی استفاده شده و برش های منحنی در این طرح استفاده شده چون حالت های تیز به کودک حالت پرخاشگری میدهد و روی آن از نخ نارنجی استفاده شده به خاطر هماهنگی در لباس استفاده شده است و جیب این لباس به صورت کج می باشد و در پشت آن نیز از همان پارچه سازی به صورت کج استفاده شده است و قد این شلوار کوتاه انتخاب شده و در پایین شلوار نیز حالت پاکتی با پارچه سازی کار شده است و در این شلوار نیز با تیره تر یا روشن تر کردن و کم و زیاد کردن برش ها و پارچه سازی می توان هم برای دختر و هم برای پسر استفاده کرد و دلیل استفاده از طرح نیم دایره به خاطر حالت خورشید بودن در نقاشی های کودکان می باشد.
روش دوخت: به این ترتیب می باشد که ردیف اول را دوخته و سپس ردیف دوم برعکس می باشد

نتیجه گیری

در پایان میتوان این گونه برداشت کرد که مبحث شلوار بحث گسترده ای است که برای سنین کودکان و جوانان و نوجوانان توجه و کار و خلاقیت زیادی می طلبد. این پروژه شروعی برای یک نگاه تخصصی تر به این مسله می تواند باشد در ادامه به این امر مهم رسیدیم که تنها از یک جنبه نباید به موضوع پرداخت و باید تمامی زمینه ها از قبیل (پارچه مرغوب، طراحی و الگو سازی و دوخت) را مورد بررسی قرار داد تا در صنعت شلوار جین حرفی برای گفتن داشته و بتوانیم با کشور هایی مانند ترکیه و رقابت داشته باشیم و در این امر همکاری و ثبت یک گروه بزرگ متشکل از طراحان و فعالان در زمینه مربوط را می طلبد تا بتوان به یک نو آوری در این زمینه دست یافت.

پی نوشت

۱- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، دانشکده هنر، گروه طراحی پارچه و لباس، یزد، ایران

منابع در دفتر مجله موجود است.